

NOTAT

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Miljøteknologi
J.nr. MST-115-00283
Ref. sukro
Den 11. april 2014

Erfaringer vedrørende Puljen til Grønne Ildsjele 2013 samt forslag til retningslinjer for administration af puljen for 2014

Resume

Puljen modtog i 2013 i alt 237 ansøgninger for et samlet ansøgt beløb på over 60 mio. kr. Der er givet tilsagn til i alt 84 projekter for et samlet beløb på 17,5 mio. kr. samt afholdt udgifter til administration af puljen i henhold til detaljeret administrationsgrundlag fastlagt af aftaleparterne.

I forlængelse af beslutning om at forlænge puljen med yderligere 10 mio. kr. årligt i 3 år foreslås der udarbejdet en bekendtgørelse, hvor kriterierne for tildeling af tilsagn, ansøgningsprocedure, promovning af puljen mv. fastlægges.

Miljøstyrelsens forslag til kriterier for administration af puljen fra 2014 fremgår nedenfor og er bl.a. baseret på erfaringerne fra 2013.

For fortsat at sikre ansøgninger fra ikke-professionelle og lokalt forankrede personer/organisationer foreslås det, at en nem og ikke bureaukratisk adgang til at søge midler fra puljen fastholdes, ligesom krav til afrapportering/-revisorpåtegninger fortsat holdes på et minimumsniveau. Revisionskrav for projekter følger dog almindelig praksis for administration af statslige tilskudsordninger.

Endelig foreslås, at der fortsat kan ydes støtte til anlægsudgifter og anskaffelser i det omfang, at det vurderes nødvendigt for realiseringen af projektets overordnede formål.

Fordeling af ansøgninger og tilsagn

Som det fremgår af tabel 1, er hovedparten af de ansøgte midler ansøgt af foreninger, enkeltpersoner og selvejende institutioner. Disse tre grupperinger står for i alt 88 pct. af de ansøgte midler. Det er også disse tre grupper, der har fået størst andel af de tildelte midler – i alt er 92 pct. af puljen gået til disse grupper. De resterende midler er gået til eksempelvis kommuner og andre typer af offentlige institutioner.

38 pct. af foreningernes ansøgninger har opnået tilsagn, mens de selvejende institutioner og 'anden type offentlige institutioner' begge har fået tilsagn for 30 pct. af ansøgningerne.

Enkeltpersoner har fået bevilget 16 pct. i forhold til det ansøgte beløb. Det kunne tyde på, at der er behov for bedre vejledning af privatpersoner, så flere ansøgninger lever op til formålet med puljen, og så de indsendte budgetter i højere grad matcher puljens kriterier.

Ansøgertype	Ansøgt beløb i alt i kr	Pct. ansøgt ift. samlet ansøgt beløb	Bevilget beløb i kr.	Pct. bevilget ift. ansøgt	Pct. bevilget ift. hele puljen
Enkeltperson	13.297.721	22 .	2.071.585	16.	12
Forening	27.085.299	45	10.178.930	38	58
Region eller kommune	5.126.325	8	1.052.261	21	6
Selvejende institution	12.794.784	21	3.790.440	30	22
Anden type offentlig institution	1.302.291	2	385.000	30	2
Anden type ansøger	945.000	2	53.500	6	<1
I alt	60.551.420	100	17.531.716		100

Tabel 1: Beløb – ansøgt og bevilget- fordelt på ansøgertype. Beløb angivet i DKK, medmindre andet er angivet. Procentangivelser er afrundede.

Geografisk fordeling

Der er markant forskel på hvor mange penge, der er søgt i tilskud fra de enkelte regioner. Fra region Hovedstaden er der søgt om godt 35 mio. kr., mens ansøgere fra region Midtjylland har søgt om knap 11 mio. kr. Fra ansøgere i region Nordjylland er der søgt om i alt ca. 3 mio. kr.

Som det ses af tabel 2, er forklaringen ikke alene fordelingen af indbyggere i regionerne; 30 pct. af danskerne bor i region Hovedstaden, mens 59 pct. af de ansøgte midler er søgt fra denne region. 11 pct. af danskerne bor i Nordjylland, mens 5 pct. af de ansøgte midler er søgt herfra.

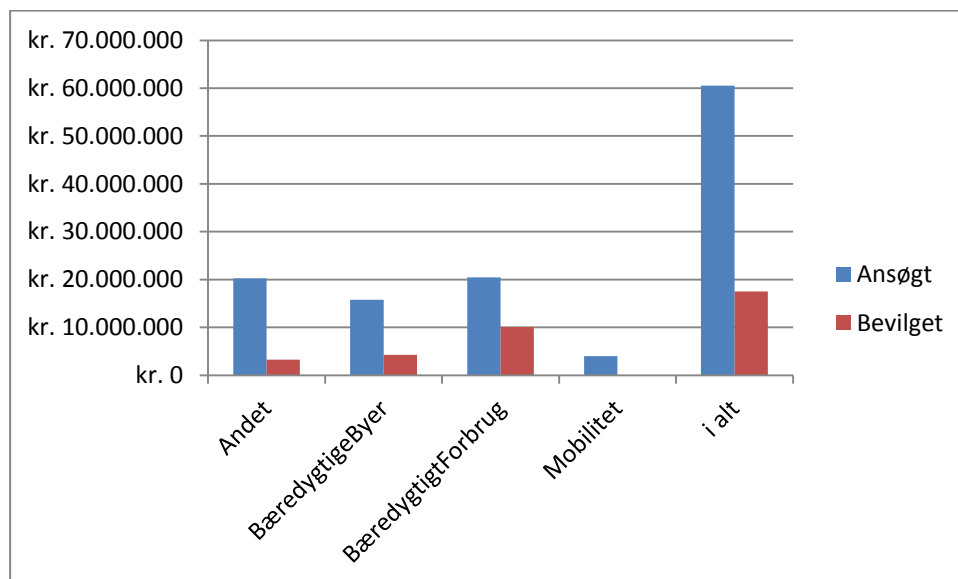
Fordelingen af ansøgninger afspejler sig i de tildelte midler, men med en vis skævvridning. Godt 70 pct. af midlerne er tildelt ansøgninger fra region Hovedstaden, mens 18 pct. er tildelt ansøgninger fra region Midtjylland. De resterende 11 pct. er tildelt regionerne Nordjylland, Sjælland og Syddanmark. I region Hovedstaden er der givet tilsagn om 35 pct. af de ansøgte midler, i region Midtjylland om 28 pct., mens der i de øvrige regioner er givet tilsagn til 12-15 pct. af de ansøgte midler.

Region	Ansøgt beløb i alt i kr	Pct. ansøgt ift. samlet ansøgt beløb	Bevilget beløb i kr.	Pct. bevilget ift. ansøgt	Pct. bevilget ift. hele puljen	Pct. af befolkningen
Region Hovedstaden	35.114.965	58	12.439.001	35.	71	30
Region Midtjylland	11.478.401	19	3.193.621	28	18	23
Region Nordjylland	3.048.891	5	380.000	12	2	11
Region Sjælland	4.284.987	7	506.895	12	3	15
Region Syddanmark	6.624.173	11	1.012.199	15	6	23
I alt	60.551.420	100	17.531.716		100	100

Tabel 2: Beløb – ansøgt og bevilget - fordelt på regioner. Beløb angivet i DKK, medmindre andet er angivet. Procentangivelser er afrundede.

Fordeling på emner

Puljen har opereret med tre overordnede temaer; bæredygtige byer, bæredygtigt forbrug og mobilitet (transport). Der har været indsendt ansøgninger indenfor andre temaer som fx naturpleje, fødevarerfællesskaber og turismefremme, hvorfor en del af de indsendte ansøgninger er tematiseret som "andet". Af figur 1 ses, at hovedparten af de ansøgte beløb kan placeres i temaerne bæredygtige byer og bæredygtigt forbrug, mens de ansøgte beløb indenfor temaet mobilitet har været lavere.

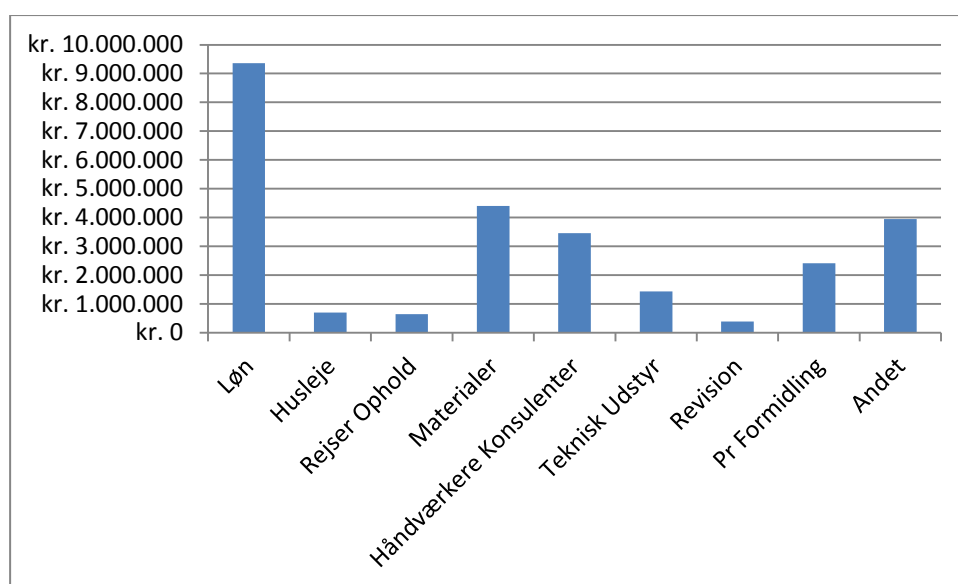
Figur 1: Beløb – ansøgt og bevilget – fordelt på temaer. Beløb angivet i DKK.

Fordeling på budgetposter

De samlede udgifter i projekterne er på 26.763.165 kr. Den største budgetpost i de godkendte projekters samlede budget er lønmidler. Denne post udgør ca. 35 % af de samlede projektudgifter for alle 84 projekter. Projekternes gennemførelse er i høj grad afhængig af, at der investeres timer fra projektholderes side for at sikre den nødvendige fremdrift i projekterne.

Herefter følger budgetposterne: Materialer, Andet, Håndværkere/Konsulenter, PR/Formidling og teknisk udstyr. Husleje, Rejser og revision udgør de mindste budgetposter.

Fordelingen fremgår af Figur 2.

Figur 2: Samlede udgifter i projekter (inkl. egenfinansiering) fordelt på budgetposter. Beløb angivet i DKK.

Forslag til retningslinjer for administration af puljen fra 2014

Miljøstyrelsen har i 2013 administreret ordningen med udgangspunkt i notat af 4. marts 2013, "Administration af pulje til grønne ildsjæle", som er godkendt af aftaleparterne. Af notatet fremgår bl.a. ansøgningsprocedurer, kriterier for vurdering af ansøgninger, tilskudssatser og betingelser for tildeling af tilskud.

På baggrund af erfaringerne fra 2013 vurderes det, at de i notatet fastlagte rammer for puljen har fungeret efter hensigten. Rammerne for administration af puljen foreslås derfor i store træk fastholdt i 2014 med forslag til enkelte justeringer af administrationen af puljen (se nedenfor). Det foreslås videre, at kriterierne fastlægges i en bekendtgørelse for puljen.

Ekstern konsulent til sagsbehandling

I 2013 indhentede styrelsen i overensstemmelse med administrationsgrundlaget assistance fra ekstern konsulent, der bidrog med bistand til dele af sagsbehandlingen.

Det forventes, at puljen igen i 2014 vil få stor bevågenhed og modtage mange ansøgninger, hvorfor det foreslås, at der også fra 2014 afsættes op til 0,5 mio. kr. af puljen til ekstern bistand til administration af puljen.

Ansøgningsprocedure

I 2013 var puljen tilrettelagt med løbende ansøgninger. Dette foreslås ændret således, at der fra 2014 vil være én ansøgningsfrist for indsendelse af ansøgninger. Dermed vil der være bedre mulighed for at vurdere ansøgningerne i forhold til hinanden og dermed at prioritere de samlet set bedste projektforslag. Såfremt der ikke modtages nok kvalificerede ansøgninger i den planlagte ansøgningsrunde, kan der etableres en 2. ansøgningsrunde i efteråret 2014.

Miljøstyrelsen vil endvidere overveje hvordan hjemmeside, vejledning, ansøgningsskema, sagsbehandlingstider mv. kan justeres med henblik på at understøtte ansøgere i at levere de bedst mulige ansøgninger.

I 2013 har tilskud fra puljen som udgangspunkt været skattefritaget for foreninger med almennyttige eller velgørende formål, mens tilskud ikke har været skattefritaget for enkeltpersoner, da der ved ordningens etablering ikke blev sikret hjemmel hertil. Afklaring af hvorvidt tilsagn kan skattefritages for både foreninger og enkeltpersoner er ved at blive afklaret.

Kriterier

I 2013 er puljen, i overensstemmelse med administrationsgrundlaget fastlagt af aftaleparterne, administreret ud fra en række brede kriterier for vurdering af ansøgninger:

- Initiativer, der skaber stort lokalt engagement – gerne tværgående.
- Initiativer, der udbreder kendskab til eller iværksætter konkrete handlinger, der indebærer en ændring af forbrugsmønstre.
- Initiativer, der fremmer oplysning, uddannelse og erfaringsudveksling, som kan tilskynde til adfærdsændringer.
- Initiativer, der når ud over traditionelle grønne segmenter.

I vurderingen af ansøgninger har følgende hensyn endvidere indgået, jf. administrationsgrundlaget:

- *Nyudvikling og bredde.* Der er både brug for nyudvikling og folkelig bredde i den grønne omstilling. På den ene side lægges hovedvægten på at støtte nyskabende projekter, der er interessante for andre end deltagerne. På den anden side skal ideerne kunne nå bredt ud.
- *Netværk.* Projekterne bør hvile på et bredt organisatorisk grundlag eller netværk, der inddrager relevante parter. Projekter skal gerne bidrage til lokalt engagement.
- *Formidling.* Ansøgerne bør i budgettet afsætte ressourcer til at formidle projektets resultater til andre.
- *Medfinansiering.* En vis grad af egenfinansiering fra en organisation, eksempelvis i form af arbejdskraft, vil også vægtes i vurderingen.

Forslag til ændringer i kriterier

Det vurderes, at de eksisterende kriterier i store træk har været dækkende som ramme for at få de bedst mulige ansøgninger til puljen. Det foreslås derfor at fastholde de eksisterende kriterier med visse sproglige ændringer til formulering af kriterierne samt forslag til et enkelt nyt kriterium.

Formuleringen af enkelte af de gældende kriterier har givet anledning til opklarende spørgsmål fra ansøgere, hvorfor formuleringen af flere kriterier foreslås præciseret. Nedenfor er oplistet kriterierne i deres nuværende ordlyd samt forslag til ny formulering af kriteriet. Kriterierne er ikke ændret indholdsmæssigt.

Eksisterende formulering	Forslag til ny formulering
<i>Initiativer, der skaber stort lokalt engagement – gerne tværgående.</i>	Formulering fastholdes.
<i>Initiativer, der udbreder kendskab til eller iværksætter konkrete handlinger, der indebærer en ændring af forbrugsmønstre.</i> + <i>Initiativer, der fremmer oplysning, uddannelse og erfaringsudveksling, som kan tilskynde til adfærdsændringer.</i>	<i>Initiativer der fremmer oplysning, uddannelse og erfaringsudveksling, der tilskynder til adfærdsændringer og konkrete handlinger, der indebærer en ændring af forbrugsmønstre.</i>
<i>Initiativer, der når ud over traditionelle grønne segmenter</i>	<i>Initiativer der når udover de i forvejen meget miljøbevidste borgere, foreninger, mm.</i>
<i>Nyudvikling og bredde. Der er både brug for nyudvikling og folkelig bredde i den grønne omstilling. På den ene side lægges hovedvægten på at støtte nyskabende projekter, der er interessante for andre end deltagerne. På den anden side skal ideerne kunne nå bredt ud.</i>	Formulering fastholdes.
<i>Netværk. Projekterne bør hvile på et bredt organisatorisk grundlag eller netværk, der inddrager relevante parter. Projekter skal gerne bidrage til lokalt engagement.</i>	<i>Netværk: projekterne bør hvile på et bredt organisatorisk grundlag eller netværk, der inddrager relevante parter.</i>
<i>Formidling. Ansøgerne bør i budgettet afsætte ressourcer til at formidle projektets resultater til andre.</i>	<i>Formidling og erfaringsudveksling: projekterne bør indeholde initiativer til bred formidling af opnåede resultater til andre interesserede parter samt anwise forslag til hvorledes projektet eller dele heraf kan gennemføres andre steder. Dette bør afspejles i projektets budget.</i>

<i>Medfinansiering. En vis grad af egenfinansiering fra en organisation, eksempelvis i form af arbejdskraft, vil også vægtes i vurderingen.</i>	<i>Egenfinansiering: en vis grad af egenfinansiering, eksempelvis i form af supplerende finansiering fra fonde eller i form af arbejdskraft fra involverede parter, vil vægtes i vurderingen af projektet.</i>

Forslag til nyt kriterium

Derudover vurderes det formålstjenstligt at tilføje et nyt kriterium vedrørende projekters længevarende aktiviteter, således at det sikres, at en vis del af de igangsatte aktiviteter fortsætter udover bevillingsperioden.

Kriteriet foreslås formuleret: *Levetid: projekterne bør indeholde længerevarende aktiviteter, således at de så vidt muligt fortsættes efter bevillingsperiodens ophør.*

Beløbsgrænser

De nuværende beløbsgrænser for minimums og maksimums beløb for tilsagn fra puljen foreslås fastholdt, således at der kan søges om tilskudsbeløb fra puljen på mellem 40.000 kr. og 500.000 kr. pr. projekt.

Tilsagn til anlægsudgifter

Det fastholdes, at der kan ansøges om midler til anlægsudgifter, herunder anskaffelser, i det omfang dette understøtter den lokale forankring og har en klar sammenhæng til projektets overordnede formål. Der kan således ikke ansøges om midler udelukkende til anlægsudgifter eller anskaffelser. Anlægsudgifter og anskaffelser kan kun opnå støtte i det omfang, de er relateret til gennemførelse af en mindre del af en bredere ansøgning.

Promovering af puljen

Som det fremgår ovenfor, repræsenterer en relativt stor del af ansøgningerne Region Hovedstaden, mens Region Midtjylland ligeledes har været godt repræsenteret. Antallet af ansøgninger fra de tre andre regioner har været relativt mindre. Det overvejes derfor, hvorledes puljen kan annonceres, så den når bredt ud i alle regioner. Der udarbejdes derudover et inspirationskatalog, der indeholder eksempler på projekter, der har fået tilsagn fra Puljen til Grønne Ildsjele i 2013.

Overlap til andre lignende puljer

Puljen til Grønne Ildsjele har berøringsflader til flere andre puljer, og det foreslås fastholdt, at puljen som udgangspunkt ikke støtter projekter og aktiviteter, der i deres helhed hører under andre lovbestemte støtteordninger.

Et særligt opmærksomhedspunkt er projekter om fødevarefællesskaber. Med etableringen af "Grøn pulje for lokal afsætning af fødevarer" under Fødevareministeriet vil projekter relateret til fødevarefællesskaber fremadrettet kun kunne støttes, såfremt de samtænkes med andre elementer, der bidrager til en grøn omstilling og i øvrigt ikke vurderes i deres helhed at falde under "Grøn pulje for lokal afsætning af fødevarer."

I indeværende år er der modtaget ca. 40 ansøgninger relateret til fødevarer/fødevareproduktion.

Klageadgang

Det vil fremadrettet fortsat være muligt at påklage afgørelser vedr. afgørelser om tilskud truffet af Miljøstyrelsen. Puljen har i 2013 modtaget 4 klager/ønsker om revurdering efter afgørelser. Miljøministeriets departement er klageinstans.

Der er i dag ingen klagefrist, hvilket indebærer, at en ansøger efter de almindelige forvaltningsretlige principper kan klage uforholdsmæssigt lang tid efter afgørelse er modtaget. Der foreslås derfor fastsat en klagefrist på 4 uger efter modtagelsen af afslag.

Tilsyn med projekter

Revisions- og evalueringskrav fra puljen i 2013 fastholdes, hvilket indebærer, at følgende gør sig gældende i forhold til revision af projekter:

Bevillinger under 100.000 kr.

Hvis tilskuddet er under 100.000 kr., stilles der ikke krav om, at projektets regnskab skal revideres af en statsautoriseret eller registreret revisor. Revisionen skal i disse tilfælde udføres af en valgt revisor, der skal opfylde almindelige habilitetskrav. Der stilles ingen særlige uddannelsesmæssige krav til en valgt revisor.

Bevillinger over 100.000 kr.

Hvis tilskuddet er på eller overstiger 100.000 kr., skal projektets regnskab revideres af en registreret eller statsautoriseret revisor. Ansøger kan i ansøgningen afsætte midler i budgettet til finansiering af dette.

Miljøstyrelsen stiller desuden krav om, at tilskudsmodtagere skal indsende udfyldt evalueringsskema i forbindelse med ansøgning om udbetaling af midler.

Ovenstående vurderes at være lempelige betingelser, der vil understøtte målet om en ikke bureaukratisk ansøgningsproces. Betingelserne for tildeling af tilskud svarer til betingelserne i Landdistriktspuljen under Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter.